



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|--|--------------------|--------------------|----------|
| Datos Identificativos | | | | 2019/20 |
| Asignatura (*) | Español como L2 | Código | 613G03048 | |
| Titulación | Grao en Inglés: Estudos Lingüísticos e Literarios | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| Grao | 2º cuatrimestre | Cuarto | Optativa | 4.5 |
| Idioma | Castelán | | | |
| Modalidade docente | Presencial | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Letras | | | |
| Coordinación | Veleiro Perez, Ana Maria | Correo electrónico | ana.veleiro@udc.es | |
| Profesorado | Veleiro Perez, Ana Maria | Correo electrónico | ana.veleiro@udc.es | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | Trátase dunha iniciación á metodoloxía do ensino do español como lingua estranxeira. | | | |
| Plan de continxencia | | | | |

| Competencias do título | |
|------------------------|---|
| Código | Competencias do título |
| A1 | Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria. |
| A3 | Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria. |
| A5 | Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española. |
| A8 | Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira. |
| A10 | Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións. |
| A11 | Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada. |
| A14 | Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos. |
| A15 | Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica. |
| B1 | Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información. |
| B2 | Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas. |
| B3 | Adquirir capacidade de autoformación. |
| B4 | Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno. |
| B5 | Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas. |
| B6 | Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva. |
| B7 | Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico. |
| B8 | Apreciar a diversidade. |
| C1 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C3 | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. |
| C7 | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. |
| C8 | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |

| Resultados da aprendizaxe | | |
|--|------------------------|--|
| Resultados de aprendizaxe | Competencias do título | |
| Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada. | A1 | |
| | A11 | |



| | | | |
|---|-----------|----|----|
| Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española. | A5 A10 | B2 | |
| Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica. | A15 | | |
| Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información. | | B1 | |
| Adquirir capacidade de autoformación. | | B3 | |
| Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas. | A3 A14 | B5 | |
| Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva. | | B6 | |
| Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico. | | B7 | |
| Apreciar a diversidade. | | B8 | |
| Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma | A8 | B4 | C1 |
| Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. | | | C3 |
| Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. | | | C6 |
| Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. | | | C7 |
| Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. | | | C8 |

| Contidos | |
|---|---|
| Temas | Subtemas |
| 0. Presentación. Consideracións xerais | 0.1. Características dun bo profesor de linguas estranxeiras. 0.2. Precisións terminolóxicas iniciais. 0.3. Presentación do Marco común europeo de referencia e do Plan curricular del Instituto Cervantes. |
| 1. A adquisición de linguas estranxeiras e segundas linguas | 1.1. Precisións conceptuais 1.2. Algunhas teorías sobre a aprendizaxe da L2 1.3. Factores condicionantes na aprendizaxe da L2 |
| 2. Métodos e enfoques do ensino do ELE | 2.1. Metodoloxía, método, enfoque: precisións terminolóxicas 2.2. Evolución histórica dos principais métodos previos ao enfoque comunicativo 2.3. Enfoque comunicativo 2.4. Metodoloxía no MCER 2.5. Novas perspectivas: ensino de L2 con fines específicos 2.6. Diseño curricular no ensino-aprendizaxe de L2 |
| 3. Avaliación | 3.1. Introducción 3.2. Avaliación no MCER 3.3. DELE e Proxecto Dialang 3.4. Como elaborar probas de avaliación 3.5. Os erros. Como corrixilos |
| 4. Didáctica de ELE | 4.1. Destrezas lingüísticas 4.1.1. Presentación 4.1.2. Expresión ou interacción oral 4.1.3. Expresión escrita 4.1.4. Comprensión auditiva 4.1.5. Comprensión lectora 4.1.6. Como ensinar gramática 4.1.7. Como ensinar vocabulario 4.2. A realidade da aula |
| 5. Materiais didácticos | Ideas, materiais e actividades de ELE. |
| 6. Novas tecnoloxías no ensino de ELE | Uso práctico das TIC no ensino de ELE. |



| Planificación | | | | |
|------------------------|--|-------------------|---|--------------|
| Metodoloxías / probas | Competencias | Horas presenciais | Horas non presenciais / traballo autónomo | Horas totais |
| Proba mixta | A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C6 C7 C8 | 2 | 16 | 18 |
| Traballos tutelados | A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C6 C7 C8 | 1 | 20 | 21 |
| Presentación oral | A5 A11 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 | 0.5 | 5 | 5.5 |
| Lecturas | A3 A8 A11 A14 B1 B3 B5 B6 B7 B8 C6 | 1 | 10 | 11 |
| Obradoiro | A1 A3 A5 A10 A11 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C7 | 16 | 18 | 34 |
| Sesión maxistral | A1 A3 A11 A14 B5 B8 C6 C8 | 7 | 14 | 21 |
| Atención personalizada | | 2 | 0 | 2 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías | |
|---------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Proba mixta | Trátase dunha proba na que se avaliará a asimilación dos contidos aprendidos e, sobre todo, a capacidade do alumno para aplicalos á práctica do ensino de español como lingua estranxeira. Así mesmo, valorarase notablemente o rigor e a corrección no uso da lingua. |
| Traballos tutelados | O alumno terá que realizar un traballo que consistirá ben no deseño e planificación dunha clase de español como LE (ou como L2), ben na elaboración dunha secuencia didáctica. O seguimento por parte da profesora será obrigatorio. |
| Presentación oral | O alumno deberá expoñer o traballo tutelado. Para iso deberá servirse de todo tipo de recursos e materiais que considere necesarios. |
| Lecturas | O alumno deberá facer lecturas relacionadas cos contidos do temario. |
| Obradoiro | O alumno realizará actividades na aula e fóra dela, tanto grupais coma individuais, das que a profesora avaliará unicamente unha parte. |
| Sesión maxistral | A profesora presentará os temas nunha sesión expositiva, que enfocará do xeito máis práctico posible. |

| Atención personalizada | |
|--|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Obradoiro Traballos tutelados Proba mixta Presentación oral | As actividades dos obradoiros e o traballo titorizado levarán consigo unha fase de preparación e seguimento que implica un uso intensivo das titorías. A atención personalizada faise especialmente necesaria nas actividades cuxa formulación ou desenvolvemento sexan diferentes para cada estudante. Enténdese que a avaliación forma parte do proceso de aprendizaxe e, polo tanto, recoméndase que se empreguen as titorías para revisar os exercicios, o traballo e o exame final. |

| Avaliación | | | |
|--------------|--------------|------------|---------------|
| Metodoloxías | Competencias | Descrición | Cualificación |



| | | | |
|---------------------|--|--|----|
| Obradoiro | A1 A3 A5 A10 A11 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C7 | A profesora recollerá unha pequena parte representativa das actividades tanto na aula como fóra. | 25 |
| Traballos tutelados | A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C3 C6 C7 C8 | O alumno terá que realizar en equipo un traballo titorizado que consistirá na elaboración dunha secuencia didáctica. Será obrigatorio o seguimento por parte da profesora. Valoraranse os coñecementos, habilidades e competencias adquiridas, isto é: o correcto e completo manexo das fontes; a capacidade do alumno para levar á práctica os fundamentos teóricos aprendidos; a orixinalidade e a creatividade; a autonomía no traballo, e a capacidade para planificar e xestionar o traballo con eficacia. Tamén, valoraranse a corrección idiomática, a estruturación da información (en definitiva, a coherencia do texto final) e a cohesión. Así mesmo, valorarase a colaboración dos membros do grupo, polo que se penalizará o «grupo grampadora». | 35 |
| Proba mixta | A1 A3 A5 A10 A11 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1 C6 C7 C8 | Trátase dunha proba escrita na que se avaliará a asimilación crítica dos contidos aprendidos e, sobre todo, a capacidade do alumno para aplicarlos á práctica do ensino de español como lingua estranxeira. Valoraranse os coñecementos, habilidades e competencias adquiridas, isto é: o rigor conceptual, a capacidade de sintetizar e analizar criticamente a información e a capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos ás propostas didácticas concretas. Así mesmo, valoraranse a corrección idiomática, a coherencia e a cohesión das respostas dadas. | 20 |
| Presentación oral | A5 A11 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 C1 | Expoñerase as partes máis interesantes do traballo titorizado. Valorarase a propia exposición oral e o uso que se faga dos recursos e materiais de apoio deseñados. | 20 |

Observacións avaliación



- Para superar a materia, a cualificación mínima da proba mixta deberá ser de 4 puntos sobre 10.

-

Cualificarase como non presentado a quen non se presente ao exame final oficial, independentemente do número de actividades entregadas.

-

Na primeira oportunidade, aqueles alumnos que asistan con asiduidade a clase (que teñan como mínimo o 80% de asistencia), segundo o criterio da profesora, poderían quedar exentos de realizar o exame final oficial. Como consecuencia, reformularíase o peso porcentual dos instrumentos de avaliación no sentido seguinte: o traballo grupal tutelado pasará a valer o 45% e o obradoiro, o 35%.

-

Na segunda oportunidade (mes de xullo), aqueles estudantes que non superasen a materia, que asistisen regularmente a clase e que realizasen un 60% das actividades propostas terán que repetir unicamente aqueles instrumentos de avaliación non superados. Nos casos restantes, serán avaliados cunha proba mixta que valerá 50% e coa realización do traballo tutelado (50%).

- Non se admitirán traballos entregados fóra de prazo.

-

Os traballos, actividades e exames deben cumprir as esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionar, etc.). Penalizarase a nota dos escritos que non se axusten a esta norma.

- O plaxio (é dicir, a utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a fonte de procedencia), mesmo parcial, ou calquera outra falta de honradez académica, dará lugar á descualificación automática da actividade ou da proba.

- A profesora adaptará o sistema de avaliación a aqueles estudantes que non poidan asistir ás aulas (por exemplo, os que teñen adicación a tempo parcial con dispensa académica recoñecida) ou os que precisen da adopción de medidas encamiñadas ó apoio á diversidade, co fin de non prexudicar as súas cualificacións.

- Alumnos erasmus e extranxeiros: recoméndase un nivel equivalente a B1 como mínimo para matricularse nesta materia. Despois de cursala esixirase para superar a materia un nivel equivalente a B2.



| | |
|---|---|
| <p>Bibliografía básica</p> | <ul style="list-style-type: none"> - Alonso, Encina y otros (2012). Soy profesor/a. Aprender a enseñar. Madrid: Edelsa - Estaire, Sheila (2009). El aprendizaje de lenguas mediante tareas: de la programación al aula. Madrid: Edinumen - Fernández, Isabel Gretel María Eres (2010). La enseñanza de lenguas extranjeras y la evaluación. Madrid: Arco/Libros - Martín Peris, Ernesto et al. (2008). Diccionario de términos clave de ELE. En línea en http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/. Madrid: SGEL - Martín Peris, Ernesto; Sabater, María Lluïsa y García Santa-Cecilia, Álvaro (2012). Guía para el diseño de currículos especializados. Madrid: Instituto Cervantes - Martínez Rebollo, Alfonso (2014). Enseñanza, adquisición y aprendizaje de la lengua extranjera (LE). Una revisión teórica desde la práctica reflexiva del aula. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia (Editum) - Matte Bon, Francisco (1995). Gramática comunicativa del español. Madrid: Edelsa - Pastor Cesteros, Susana (2004). Aprendizaje de segundas lenguas. Lingüística aplicada a la enseñanza de idiomas. Alicante: Universidad de Alicante - Romero Dueñas, Carlos y González Hermoso, Alfredo (2011). Gramática del español lengua extranjera. Normas. Recursos para la comunicación. Madrid:Edelsa - Sánchez Lobato, Jesús y Santos Gargallo, Isabel (dirs.) (2008). Vademécum para la formación de profesores: enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Alcobendas: SGEL - Williams, Marion y Burden, Robert L. (2008). Psicología para profesores de idiomas. Enfoque del constructivismo social. Madrid: Edinumen - (2006, 2007). Plan curricular del Instituto Cervantes. Niveles de referencia para el español. En línea en http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/. Madrid: Instituto Cervantes-Biblioteca Nueva - (.). Página Web del Centro Virtual Cervantes. En http://cvc.cervantes.es/ensenanza/ - (2002). Marco común europeo de referencia para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación. En línea en http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/. Madrid: Instituto Cervantes, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Anaya <p>Os alumnos han de estar atentos con asiduidade á plataforma Moodle da UDC na que se poñerá material necesario para o axeitado seguimento da materia: esquemas, exercicios, lecturas, entre outros.</p> |
| <p>Bibliografía complementaria</p> | <p>Proporcionarase bibliografía específica en cada tema.</p> |

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías